

Joi, 14 martie 2019

P8_TA(2019)0203

Situația drepturilor omului în Kazahstan**Rezoluția Parlamentului European din 14 martie 2019 referitoare la situația drepturilor omului din Kazahstan (2019/2610(RSP))**

(2021/C 23/13)

Parlamentul European,

- având în vedere Rezoluția sa din 12 decembrie 2017 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea, în numele Uniunii, a Acordului de parteneriat și cooperare consolidat dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Kazahstan, pe de altă parte ⁽¹⁾ și Rezoluția sa din 10 martie 2016 referitoare la libertatea de exprimare în Kazahstan ⁽²⁾,
- având în vedere Rezoluția sa legislativă din 12 decembrie 2017 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea, în numele Uniunii, a Acordului de parteneriat și cooperare consolidat dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Kazahstan, pe de altă parte ⁽³⁾,
- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Kazahstan, inclusiv cele din 18 aprilie 2013 ⁽⁴⁾ și 15 martie 2012 ⁽⁵⁾, precum și cea din 17 septembrie 2009 privind cazul lui Yevgeny Zhovtis din Kazahstan ⁽⁶⁾,
- având în vedere Acordul consolidat de parteneriat și cooperare (ACP consolidat) semnat la 21 decembrie 2015 la Astana,
- având în vedere Rezoluțiile sale din 15 decembrie 2011 referitoare la situația aplicării strategiei UE pentru Asia Centrală ⁽⁷⁾ și din 13 aprilie 2016 referitoare la implementarea și revizuirea Strategiei UE-Asia Centrală ⁽⁸⁾,
- având în vedere concluziile Consiliului din 22 iunie 2015 și din 19 iunie 2017 privind Strategia UE pentru Asia Centrală,
- având în vedere dialogurile anuale UE-Kazahstan privind drepturile omului,
- având în vedere articolul 135 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât Uniunea Europeană și Kazahstanul au semnat, la 21 decembrie 2015, un Acord consolidat de parteneriat și cooperare (ACP consolidat), menit să asigure un cadru larg pentru dialogul politic consolidat și cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne și în numeroase alte domenii; întrucât acest acord pune un accent puternic pe democrație, statul de drept, drepturile omului și libertățile fundamentale, pe principiile economiei de piață și pe dezvoltarea durabilă, precum și pe cooperarea cu societatea civilă, inclusiv implicarea societății civile în elaborarea politicilor publice;
- B. întrucât Kazahstanul a aderat la Comisia pentru democrație prin drept (Comisia de la Veneția) în martie 2012;
- C. întrucât se pare că guvernul Kazahstanului nu a luat nicio măsură pentru a revizui dispozițiile formulate în linii mari la articolul 174 din Codul Penal, care interzice „incitarea” la disensiuni sociale, naționale sau de altă natură și la articolul 274, care interzice „difuzarea de informații despre care se știe că sunt false”, dar continuă să utilizeze aceste dispoziții ca bază pentru a acuza și a închide activiști ai societății civile și jurnaliști;

⁽¹⁾ JO C 369, 11.10.2018, p. 2.⁽²⁾ JO C 50, 9.2.2018, p. 38.⁽³⁾ JO C 369, 11.10.2018, p. 179.⁽⁴⁾ JO C 45, 5.2.2016, p. 85.⁽⁵⁾ JO C 251 E, 31.8.2013, p. 93..⁽⁶⁾ JO C 224 E, 19.8.2010, p. 30.⁽⁷⁾ JO C 168 E, 14.6.2013, p. 91.⁽⁸⁾ JO C 58, 15.2.2018, p. 119.

Joi, 14 martie 2019

- D. întrucât numărul deținuților politici din Kazahstan a crescut; întrucât, în 2016, în diferite regiuni din Kazahstan au avut loc manifestații pașnice împotriva schimbărilor din Codul funciar, ceea ce a dus la reținerea a peste 1 000 de participanți (inclusiv 55 de jurnaliști), dintre care peste 30 au fost ulterior arestați; întrucât Grupul de lucru al ONU privind detenția arbitrară a recunoscut natura arbitrară a detenției, lipsa unui proces echitabil și încălcarea gravă a drepturilor în anumite cazuri; întrucât activistul societății civile Maks Bokayev execută o pedeapsă cu închisoarea pentru participarea legitimă la această demonstrație pașnică în masă;
- E. întrucât guvernul Kazahstanului a cooperat cu misiunea la nivel înalt a Organizației Internaționale a Muncii (OIM) și s-a angajat să pună în aplicare o foaie de parcurs pentru a răspunde preocupărilor OIM, dar nu a luat măsuri semnificative pentru a pune în aplicare dispozițiile foii de parcurs, cum ar fi modificarea legislației privind sindicatele; întrucât, în mod similar, nu a pus în aplicare recomandările anterioare ale Comitetului OIM privind aplicarea standardelor pentru a revizui legislația privind sindicatele și a Codului muncii și pentru a lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că Confederația sindicatelor independente din Kazahstan (CITUK) și filialele sale își pot exercita pe deplin drepturile sindicale;
- F. întrucât activiștii sindicali Nurbek Kushakbaev și Amin Eleusinov au fost eliberați condiționat în mai 2018, dar activitățile lor sindicale rămân interzise; întrucât activista Larisa Kharkova se confruntă cu restricții similare, precum și cu hărțuire judiciară constantă, iar Erlan Baltabay, un alt activist sindical din Șimkent, se află sub urmărire penală în urma unor acuzații îndoielnice;
- G. întrucât noua legislație privind ONG-urile a înăsprit normele contabile pentru organizațiile societății civile; întrucât organizațiile pentru drepturile omului sunt supuse presiunii fiscale în legătură cu subvențiile primite de la donatorii internaționali;
- H. întrucât libertatea religioasă și a convingerilor a fost grav subminată; întrucât convingerile religioase sunt folosite de autorități ca pretext pentru detenția arbitrară; întrucât Saken Tulbayev a fost încarcerat după ce a fost acuzat de „incitare la ură religioasă”;
- I. întrucât, la 13 martie 2018, autoritățile au interzis mișcarea pașnică a opoziției „Democratic Choice of Kazakhstan” (DCK), iar peste 500 de persoane au sprijinit DCK în diferite forme; întrucât activiștii civili Almat Zhumagulov și poetul Kenzhebek Abishev au devenit victime ale luptei autorităților din Kazahstan împotriva DCK și au fost condamnați la 8 și, respectiv, 7 ani de închisoare; întrucât Ablovas Dzhumayev a fost condamnat la trei ani de închisoare, iar Aset Abishev la patru ani de închisoare pentru criticarea autorităților online și pentru sprijinirea DCK;
- J. întrucât, în pofida faptului că este protejat de Constituția Kazahstanului, dreptul la libertatea de asociere rămâne în mare măsură restricționat în această țară, iar Legea privind asocierea publică continuă să solicite ca toate asociațiile publice să se înregistreze la Ministerul Justiției; întrucât, în decembrie 2015, noile modificări ale legii respective au impus obligații de raportare și reglementări de stat împovărătoare prin intermediul unui organism desemnat de guvern; întrucât persoanele care desfășoară activități în organizații neînregistrate se pot confrunta cu sancțiuni administrative și penale;
- K. întrucât societatea civilă și activiștii pentru drepturile omului continuă să se confrunte cu represalii și restricții în activitățile pe care le desfășoară, printre aceștia numărându-se activistul pentru drepturile omului Elena Semenova, supusă unei interdicții de călătorie pentru „diseminarea de informații false cu bună știință” și activistul din Șimkent Ardak Ashim, care a fost acuzat de „incitare la discordie” pentru postările ei critice de pe platformele de comunicare socială și a fost supusă detenției psihiatrice forțate; întrucât, la 10 mai 2018, în timpul vizitei unei delegații a Parlamentului European în Kazahstan, poliția a recurs la utilizarea forței excesive împotriva protestatarilor pașnici care încercau să se întâlnească cu deputații din Parlamentul European; întrucât peste 150 de persoane au fost reținute de poliție și peste 30 de protestatari au fost arestați administrativ; întrucât, la 17 și 18 septembrie 2018, poliția din Kazahstan a reținut mai mulți activiști care doreau să se întâlnească cu deputații din Parlamentul European;

Joi, 14 martie 2019

- L. întrucât, în aprilie 2018, au intrat în vigoare noi modificări restrictive ale legislației privind mass-media și informațiile, accesul la informații pe platformele sociale continuă să fie blocat, iar Forbes Kazakhstan și Ratel.kz se confruntă cu o anchetă penală deschisă împotriva lor din cauza „difuzării de informații false cu bună știință”; întrucât utilizarea rețelelor sociale este controlată și limitată de autorități; întrucât mai mulți bloggeri și utilizatori ai rețelelor sociale au fost condamnați la închisoare, printre aceștia numărându-se Ruslan Ginatullin, Igor Chupina și Igor Sychev; întrucât bloggerul Muratbek Tungishbayev a fost extrădat din Kârgâzstan în Kazakhstan, cu încălcarea gravă a legii și a fost supus unui tratament inuman în Kazakhstan;
- M. întrucât impunitatea pentru torturarea și maltratarea prizonierilor și a suspecților rămâne în continuare norma, în ciuda faptului că guvernul s-a angajat să respecte toleranța zero față de tortură; întrucât autoritățile nu au reușit să efectueze o anchetă credibilă cu privire la acuzațiile de tortură în timpul conflictului extins din sectorul petrolier din Zhanaozen din 2011;
- N. întrucât Parchetul de la Almaty nu a găsit nicio dovadă credibilă pentru a susține acuzațiile de tortură cu privire la omul de afaceri Iskander Yerimbetov, condamnat la șapte ani de închisoare pentru fraude la scară largă în octombrie 2018; întrucât Grupul de lucru al ONU privind detenția arbitrară a concluzionat în 2018 că arestarea și reținerea sa au fost arbitrare, a solicitat eliberarea sa și și-a exprimat îngrijorarea cu privire la acuzațiile de tortură în timpul arestului preventiv;
- O. întrucât nivelurile ridicate de violență împotriva femeilor și normele și stereotipurile patriarhale tradiționale ridică obstacole majore în calea egalității de gen în Kazakhstan; întrucât ONG-urile afirmă că violența împotriva femeilor este subraportată și că există o rată scăzută de urmărire penală a cazurilor de violență împotriva femeilor, precum și a cazurilor de hărțuire sexuală;
- P. întrucât persoanele LGBTI din Kazakhstan se confruntă cu probleme juridice și cu discriminare; întrucât relațiile sexuale cu persoane de același sex, atât în cazul femeilor, cât și al bărbaților, sunt legale în Kazakhstan, dar cuplurile de același sex și gospodăriile întemeiate de astfel de cupluri nu sunt eligibile pentru același tip de protecție juridică de care beneficiază cuplurile de sex opus căsătorite;
- Q. întrucât Kazakhstanul se situează pe locul 143 din 167 în Indicele democrației mondiale, țara fiind astfel definită ca un regim autoritar,
1. îndeamnă Kazakhstanul să își respecte obligațiile internaționale, precum și drepturile omului și libertățile fundamentale; invită autoritățile din Kazakhstan să pună capăt încălcărilor drepturilor omului și tuturor formelor de represiune politică, în conformitate cu principiile de la articolele 1, 4, 5 și 235 din ACP consolidat;
2. subliniază că întărirea relațiilor politice, economice și culturale dintre UE și Kazakhstan trebuie să se bazeze pe angajamente comune față de valori universale, în special față de democrație, statul de drept, buna guvernare și respectarea drepturilor omului; se așteaptă ca ACP consolidat să promoveze consolidarea statului de drept și participarea democratică a tuturor cetățenilor, un peisaj politic mai divers, o putere judecătorească mai bună, independentă și imparțială, o mai mare transparență și răspundere a guvernului și îmbunătățirea legislației muncii;
3. salută eliberarea unor deținuți politici, și anume: Vladimir Kozlov, Gyuzyal Baydalinova, Seytkazy Matayev, Edige Batyrov, Yerzhan Orazalinov, Sayat Ibrayev, Aset Matayev, Zinaida Mukhortova, Talgat Ayan și lucrătorii din domeniul petrolier din Zhanaozen, precum și sindicaliștii Amin Eleusinov și Nurbek Kushakbayev, a căror libertate rămâne, totuși, restricționată; salută decizia de eliberare din clinica psihiatrică a lui Ardak Ashim; condamnă măsura brutală de psihiatrie punitivă și solicită retragerea tratamentului psihiatric ambulatoriu obligatoriu al lui Ashim, precum și a tuturor măsurilor medicale obligatorii împotriva activistei Natalia Ulasik;
4. solicită reabilitarea completă și eliberarea imediată a tuturor activiștilor și deținuților politici aflați în prezent în închisoare, în special Mukhtar Dzhakishev, Maks Bokayev, Iskander Yerimbetov, Aron Atabek, Sanat Bukenov, Makhambet Abzhan și Saken Tulbayev, precum și ridicarea restricțiilor impuse asupra circulației altor persoane;

Joi, 14 martie 2019

5. îndeamnă guvernul Kazahstanului să modifice articolul 174 din Codul penal cu privire la „incitarea la disensiuni sociale, naționale, de clan, rasiale, de clasă sau religioase”, prin limitarea sa la prevenirea urmărilor penale arbitrare care încalcă normele privind drepturile omului, precum și articolul 274 din Codul penal, care interzice în linii mari „difuzarea de informații despre care se știe că sunt false” și la eliberarea activiștilor, a jurnaliștilor și a altor persoane importante aflate în prezent în detenție în temeiul articolelor menționate;

6. îndeamnă guvernul Kazahstanului să înceteze represiunea împotriva sindicatelor independente și să ridice restricțiile privind activitățile acestora, să înceteze urmărirea penală motivată politic a liderilor sindicali și să anuleze condamnările Larisei Kharkova, a lui Nurbek Kushakbaev și a lui Amin Eleusinov și să le permită acestora să își reia activitățile sindicale fără interferențe sau hărțuiri; de asemenea, îndeamnă guvernul să abordeze preocupările Parlamentului European cu privire la ancheta penală împotriva lui Erlan Baltabay și să revizuiască Legea din 2014 privind sindicatele și Codul muncii din 2015, pentru a le aduce în conformitate cu standardele OIM;

7. îndeamnă guvernul Kazahstanului să pună în aplicare recomandările Raportorului special al ONU privind drepturile la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere, precum și să revizuiască Legea privind asocierea publică și condițiile de acces la finanțare;

8. îndeamnă guvernul Kazahstanului să pună capăt tuturor formelor de detenție arbitrară, represaliilor și hărțuirii activiștilor pentru drepturile omului, organizațiilor societății civile și mișcărilor opoziției politice, inclusiv împotriva susținătorilor reali sau percepuți ai DVK;

9. îndeamnă guvernul Kazahstanului să revizuiască modificările aduse legislației privind mass-media și informațiile care au intrat în vigoare în acest an, să introducă un moratoriu privind infracțiunea de calomnie, să ia toate măsurile necesare pentru a abroga articolele relevante din noul Cod penal privind infracțiunea de calomnie, să stabilească un plafon pentru indemnizațiile din procesele civile de defăimare, să pună capăt hărțuirii și represaliilor împotriva jurnaliștilor care critică guvernul și să înceteze blocarea accesului la informații atât online, cât și offline;

10. solicită luarea de măsuri în ceea ce privește comunicările din partea Comisiei ONU pentru drepturile omului, a Grupului de lucru al ONU privind detenția arbitrară și a Raportorului special al ONU privind tortura; solicită protejarea victimelor torturii, furnizarea de îngrijiri medicale adecvate pentru acestea, precum și anchetarea corespunzătoare a incidentelor de tortură; solicită să se pună capăt abuzării de procedurile de extrădare ale Interpol și hărțuirii opoziției politice; îndeamnă guvernul Kazahstanului să își îndeplinească angajamentele de toleranță zero față de tortură și să se asigure că acuzațiile de tortură, inclusiv cele aduse în contextul evenimentelor de la Zhanaozen, sunt pe deplin investigate; îndeamnă guvernul să revizuiască cazul lui Iskander Yerimbetov, având în vedere concluziile Grupului de lucru al ONU privind detenția arbitrară, și să se asigure că acuzațiile de tortură sunt investigate în mod corespunzător;

11. ia act de caracterul multietnic și multireligios al Kazahstanului și subliniază necesitatea protejării minorităților și a drepturilor acestora, în special în ceea ce privește utilizarea limbilor, libertatea religioasă sau de credință, nediscriminarea și egalitatea de șanse; salută coexistența pașnică a diferitelor comunități în Kazahstan; îndeamnă Kazahstanul să înceteze persecutarea persoanelor pentru exercitarea legitimă a libertății de conștiință și de religie; solicită eliberarea imediată a persoanelor condamnate pentru că au o convingere;

12. invită autoritățile să combată toate formele de violență împotriva femeilor; solicită, de asemenea, să se ia măsuri pentru a asigura canale de raportare eficiente și accesibile și măsuri de protecție care să țină seama de nevoile victimelor și de confidențialitate; îndeamnă să se pună capăt impunității și să se ia măsuri pentru a se asigura sancțiuni penale adecvate împotriva făptașilor;

13. insistă asupra respectării pe deplin a drepturilor comunității LGBTI; invită guvernul din Kazahstan să garanteze că comunitatea LGBTI nu se va confrunta cu nicio discriminare;

Joi, 14 martie 2019

14. invită Kazahstanul să pună în aplicare pe deplin recomandările formulate de misiunea internațională de observare a alegerilor din 20 martie 2016 a OSCE/ODIHR, potrivit cărora țara mai are încă un drum lung de parcurs până la îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul OSCE privind alegerile democratice; îndeamnă autoritățile din Kazahstan să evite restricționarea activității candidaților independenți; îndeamnă, de asemenea, să se respecte drepturile electorale ale cetățenilor;

15. reiterează importanța cooperării din partea UE și OSCE în vederea îmbunătățirii bunelor practici de guvernare democratică în această țară, în special în domeniul drepturilor omului și al statului de drept; îndeamnă, prin urmare, autoritățile din Kazahstan să extindă mandatul OSCE în această țară și, în special, să reinstituească mandatul Centrului OSCE din Astana, ca o condiție importantă pentru continuarea cooperării dintre UE și Kazahstan;

16. invită UE, și în special Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), să monitorizeze îndeaproape evoluțiile din Kazahstan, să le aducă la cunoștință autorităților kazahe preocupările sale, dacă este cazul, să ofere asistență și să informeze regulat Parlamentul; invită delegația UE la Astana să continue să joace un rol activ în monitorizarea situației și să ridice problema libertății de exprimare în toate reuniunile bilaterale relevante; îndeamnă SEAE să se implice în mod proactiv în misiuni de observare a proceselor, pentru a monitoriza procesele sensibile din punct de vedere politic și urmărirea penală motivate politic și pentru a se asigura că dreptul la un proces echitabil se aplică tuturor;

17. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Reprezentantului Special al UE pentru Asia Centrală, guvernelor și parlamentelor statelor membre și guvernului și parlamentului Kazahstanului.
